

Nr 56.

Av herr **Vennerström**, om ändrad lydelse av 12 § i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd.

Både förordningen om kommunalstyrelse på landet och förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd innehåller bestämmelser om att stämmornas kungörande bör ske även genom tidningspressen. Det föreligger dock en avsevärd skillnad mellan de båda förordningarnas innehåll i detta avseende. Paragraf 16 av förordningen om kommunalstyrelse på landet säger i fråga om kommunalstämmornas kungörande i tidningspressen: »Tillkännagivande om tid och ställe för kommunalstämma bör, där kommunalstämman icke med minst två tredjedelar av de i omröstningen deltagandes röster efter röstvärdet annorlunda beslutar, införas i en eller flera tidningar inom orten, såvida ej beträffande stämma för ärende, som fordrar skyndsamt handläggning, hinder däremot möter. Kommunalsstämma beslutar, i vilken eller vilka tidningar sådant tillkännagivande skall införas, därvid sådana tidningar böra väljas, som genom spridning inom olika grupper av kommunens medlemmar bringa tillkännagivandet till de flestas kännedom. Har vid fattandet av sistnämnda beslut förslag om tillkännagivandets införande i annan ortstidning än de sålunda bestämda varit under omröstning och därvid erhållit minst en tredjedel av de i omröstningen deltagandes röster efter röstvärdet, skall tillkännagivande införas jämväl i denna tidning. Tillkännagivandet skall, såvida ej å kommunalstämman annorledes beslutits, innehålla underrättelse allenast om de viktigare ärenden, vilka icke enligt lag skola å kommunalstämma förekomma. På kommunalstämma ankommande beslut, som här ovan omförmälas, skall fattas å ordinarie kommunalstämma i december och avse nästföljande kalenderår. Ordföranden skall i god tid avsända tillkännagivande, som ovan sagts, för intagande i vederbörlig tidning, om möjligt minst åtta dagar före stämman.»

Paragraf 12 av förordningen om kyrkostämma föreskriver blott: »Beslutar kyrkostämma, att kungörelse om stämman jämväl bör anslås å viss plats inom församlingen eller införas i en eller flera tidningar i orten, skall ordföranden, där så ske kan, föranstalta därom.»

Det är önskvärt att kyrkoförordningens torftiga bestämmelser om stämmors kungörande i tidningar bringas i överensstämmelse med kommunalstämmoförordningens mera tillfredsställande. På många ställen har förvirring uppstått, emedan förordningarnas innehåll på denna punkt är olika. Samma skäl, som talade för att paragraf 16 av kommunalstämmoförordningen, i vad det rör tillkännagivande i tidningarna, år 1913 erhöll ovan citerade lydelse, tala med samma styrka för att likartade bestämmelser stadgas angående kyrkostämmornas kungörande för allmänheten.

I sin motivering till den Kungl. propositionen 1913 om ändrad lydelse av en del paragrafer i förordningen av 1862 om kommunalstyrelse på landet yttrade vederbörande departementschef bl. a.: »att det naturligen är av vikt att tillkännagivande i ortstidning införas i den av ortens tidningar, som läses av en avsevärd grupp av kommunens medlemmar. Endast därigenom kan det avsedda syftet uppnås, nämligen att tillkännagivandet erhåller största möjliga spridning bland kommunens medlemmar. Denna synpunkt har också framhållits av riksdagens justitieombudsman i en till Kungl. Maj:t den 13 november 1907 avgiven framställning angående omarbetning av bestämmelserna i paragraf 66 av förordningen om kommunalstyrelse i stad.» Departementschefen fortsatte: »Ehuru väl det torde få antagas, att i den mån vissheten om betydelsen av ett allmänt deltagande i de kommunala angelägenheterna växer vederbörande stämмоordförande skulle komma att iakttaga opartiskhet med avseende på valet av tidningar, synes dock önskvärt, att de röstberättigade själva få bestämma, i vilken eller vilka tidningar inom orten kungörelse om stämman bör intagas. För att dock i skäligen grad hindra majoritetsförtryck, torde det vara lämpligt tillika föreskriva, att om minst en tredjedel av de å den beslutande stämman närvarande påyrka kungörelsens intagande i viss tidning så också skall äga rum.» Konstitutionsutskottets majoritet instämde helt i denna departementschefens motivering. Den nu gällande bestämmelsen i paragraf 16 av förordningen om kommunalstyrelse på landet blev därefter sammanjämningsvägen av riksdagens båda kamrar *enhälligt* antagen.

Departementschefens refererade motivering kan helt och fullt anföras som stöd för kravet på att riksdagen fattar ett liknande beslut i fråga om ändrad lydelse av förordningen om kyrkostämma. Den tanke, som

riksdagen enhälligt godkänt ifråga om kungörandet av kommunalstämmorna, borde riksdagen ej kunna avslå, när den tillämpas på kungörandet av kyrkostämmorna.

Det är en fullt berättigad strävan att i tillämpliga delar bringa bestämmelserna om kommunalstämma och kyrkostämma i överensstämmelse med varandra. Riksdagen har förut erkänt detta. Vid riksdagen 1915 förelåg en motion av herr Bäcklund i andra kammaren om att kyrkostämman lika väl som kommunalstämman må äga rätt att bestämma tiden för stämmornas hållande under nästa år. Konstitutionsutskottet tillstyrkte, anförande bl. a. att vad som gällde landskommuner borde givetvis ha samma giltighet även på den kyrkliga kommunens område. Riksdagens båda kamrar godkände denna uppfattning. Det gäller nu ett litet steg till på samma riktiga väg.

På grund av det anförda tillåter jag mig föreslå,

att riksdagen för sin del måtte besluta följande förändrade lydelse av § 12 i Kungliga förordningen den 31 mars 1862 om kyrkostämma m. m.

»Kallelse till kyrkostämma — — — — —
 Har domkapitlet — — — — —
 Kungörelsen uppläses — — — — —
 För ärende — — — — —

Beslutar kyrkostämma, att kungörelse om stämma jämväl bör anslås å viss plats inom församlingen, skall ordföranden, där så ske kan, föranstalta därom.

Tillkännagivande om tid och ställe för kyrkostämma bör, där kyrkostämman icke med minst två tredjedelar av de i omröstningen deltagandes röster efter röstevärdet annorlunda beslutar, införas i en eller flera tidningar inom orten, såvida ej, beträffande stämma för ärende, som fordrar skyndsam handläggning, hinder däremot möter. Kyrkostämma beslutar i vilken eller vilka tidningar sådant tillkännagivande skall införas, därvid sådana tidningar böra väljas, som genom spridning inom olika grupper av församlingens medlemmar bringa tillkännagivandet till de flestas kännedom. Har vid fattandet av sistnämnda beslut förslag om tillkänna-

givandets införande i annan ortstidning än de sålunda bestämda varit under omröstning och därvid erhållit minst en tredjedel av de i omröstningen deltagandes röster efter röstevärdet, skall tillkännagivandet införas jämväl i denna tidning.

Tilkännagivandet skall, såvida ej å kyrkostämman annorledes beslutits, innehålla underrättelse allenast om de viktigare ärenden, vilka icke enligt lag skola å kyrkostämman förekomma.

På kyrkostämman ankommande beslut, som här ovan omförmälas, skola fattas å ordinarie kyrkostämman i december och avse näst följande kalenderår.

Ordföranden skall i god tid avsända tillkännagivandet, som ovan sagts, för intagande i vederbörlig tidning, om möjligt minst åtta dagar före stämman.

Den omständigheten, att kungörelse om stämman ej blivit anslagen eller att tillkännagivande ej blivit i tidning infört, må icke utgöra hinder för stämmans hållande.»

Stockholm den 27 januari 1916.

Ivar Vennerström.
